

Izhaja trikrat na teden vsaki Torek, Četrtek in Soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

EDINOST

OD BOJA DO ZMAGE

VINCIT OMNIA VERITAS

SI DEUS NOBISCUM QUIS CONTRA NOS

Issued tri-weekly every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919. AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlači

ŠTEV. (No.) 11.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 26. JANUARJA 1922.

LETO (Vol.) VIII.

PREMOGARJI ZAHTEVAJO POVIŠANJE PLAČ.

Ako se ne sprejme zahtev dor. aprila odidejo na stavko. To je ultimatum premogarjev, ki delajo na trdem pramogu.

Shamokin, Pa., 22. jan. — Kakor razvidno iz zapiskov premogarske konference, ki se je vršila tukaj, so sklenili premogarji, ki delajo na trdem pramogu, da bojo stavili zahtev za 20 odstotno povišanje njihovih plač. To 20 odstotno povišanje se zahteva za premogarje, ki delajo na kontrakt. Za vse one, ki delajo od dneva ali takozvani "kompanijski delavci" se zahteva \$1.00 povišanja na dan. Za vse čezurno delo ob delavnikih se zahteva navadno plačo in pol. Za delo ob nedeljah in praznih pa dvakratno plačo.

Med temi zahtevami je tudi točka, ki določuje, da te točke ako bojo sprejete, nemorejo biti v veljavi dalje, kot dve leti, in da vsako pogajanje s posamezniki je prepovedano.

S kakim sočutstvom bodo lastniki premogorovov sprejeli te stavljenе zahteve je težko uganiti. V listih, ki so v službi teh premogarskih mogotcev, se vidi znamenja, da so lastniki zelo gluhi napram vsaki besedi, ki bi bila v prid delavcev premogarjev. Nepristranski opazovalci tega položaja izjavljajo, da stavka premogarjev je letošnji spomlad neizogibna. Seveda če upoštevamo trdovratnost kapitalistov napram delavskemu sloju v preteklosti, ki je nudila delavstvu boljše ugodnosti za svoje zahteve kakor danes, je prav lahko sklepati, da bo nastal pravcati boj med premogarji in lastniki premogorovov. Posebno pa je stavka neizogibna, ako pogledamo v liste, ki so v službi premogarskih baronov, kateri izjavljajo, da se spomladi namerava celo znižati premogarske plače.

Javnost, ki želi mirnega sporazuma, bo ako nastane stavka resno prizadeta stem, ker bo udarjena s stavko tudi cela ostala industrija po deželi. Dal Bog, da bi enkrat vsaj tudi kapitalisti imeli srce na pravem mestu.

MATI IN SEDEM OTROK ZGORELO.

Traverse City, Mich., 25. jan. — V tukajšnji bližnji šumi se je zgodila velika nesreča. Soproga drvjarja Hail in družina, ki so živeli v leseni kabini je doletela sinoči strašna katastrofa. Zanetil se je ogenj in v plamenih so končali svoje življenje mati in sedem otrok. Kako se je ogenj zanetil ni znano.

OPEKEL SE V VRELEM MLEKU.

Štiri letni sinček George L. Frances bogatega farmarja v Lenox je padel v kotel vrelega mleka in zadobil pritem take poškodbe, da je v kratkem zatem umrl.

NEMČIJA V ŠKRIPCIIH.

Vlada se trudi, da bi priborila stalnost nemški valuti.

Berlin, 25. jan. — Nad dolgih trideset let je nemški narod slavil 27. januarja, kot rojstni dan svojega vladarja. To je bil dan, ki so ga Nemci imeli tako pri srcu pred vojno. Iz vseh javnih in skoro tudi zasebnih poslopij so plapolale nemške zastave. In letošnji 27. januarij, pa je za tevtone dan, ki ga s strahom pričakujejo, kakor razposajeni učenec v šoli kazni, od svojega učitelja.

Zavezniki so najbrže izbrali ta dan zato, da pokažejo Nemcem, čes, kako blazni ste bili, ki ste častili in sledili svojemu krvoloku kajzerju in mu izkazovali udanost. Poglejte, kam vas je zapeljal? Poglejte pred par leti ste peli njemu slavo, letos pa boste na ta dan odštevali milijone in milijone za napravljeno škodo, ki ste jo naredili drugim narodom na njegovo povelje. Plačali boste nam "zmagoslavnim zaveznikom" ravno na ta dan toliko in toliko milijonov, kakor jih je določila naša zadnja konferenca v Cannes.

In res danes, ko nemški narod davi finančna kuga, v katero so ga pripeljali bivši imperijalisti, se pometta po vseh nemških blagajnih in nabira skupaj zlato, da se bo plačalo zaveznikom za vojno odškodnino. Nemški državniki napovedujejo popolni finančni polom, toda zavezniki so gluhi napram tem izjavam in njih zahteva je odločna. Francoski ministrski predsednik Poincare, je celo zagrozil, da če Francija ne prejme v času, ki ga je konferenca v Cannes-u prepisala, odkazane odškodnine, francoski vojsčaki bojo začeli korakati v rensko industrijalno ozemlje. Nemčija dobro ve, da s Francijo se sedaj, ko so na njenim vladnim krmilu možje militarističnega duha, ne bo za igrati, zato pa tudi hite na vso moč, da spravijo skupaj kolikor mogoče, da se plača vojna odškodnina prihodnji petek 27. januarja.

S POSTOM ZDRAVIL REVMA-TIZEM.

Madison, Ind. — William Roche je bil danes aretiran od mestnih oblasti, kjer je zdravil svojo ženo revmatizma (trganja) s postom. Ženo je baje postil 51 dni in se sedaj nahaja, kakor izjavljajo zdravniki v kritičnem položaju.

CHICAŠKI STRAŽNIKI IN GASILCI ZAHTEVAJO POVIŠANJE PLAČE.

Stražniki, kakor tudi gasilci mesta Chicago izjavljajo, da jim s sedajno plačo ni mogoče izhajati. Vsi zahtevajo okoli 250 dolarjev letne priboljška.

AVTOMOBILSKE TATVINE.

Tekom zadnjih 24. ur je bilo v Chicago zopet ukradenih 11. avtomobilov. Sluti se, da mora biti posebna organizirana družba, ki vrši ta posel.

JAPONSKE ČETE OSTA-NEJO V SIBIRIJI.

Washington, D. C., 23. jan. — Japonska vlada je po svojem zunanjem ministru grofu Uchida javno naznanila vsem velesilam, ki so zastopane na sedajni Washingtonski razoroževalni konferenci, da se je odločila radi varstva njenih interesov v Sibiriji obdržati svoje čete še nadalje in iste tudi ojačiti, ako bi potreba tako zahtevala.

To izjavo je japonska vlada zato razglasila, ker v kratkem pride na dnevni red na razoroževalni konferenci problem glede sibirskega vprašanja. Japonskim militaristom se je v Washingtonu še vse dovolilo dosedaj, in upati je, da bojo dosegli še nadaljne vspehe, če se pogleda na popustljivost naših ameriških državnikov.

Grof Uchida, ki je imel pred kratkim daljši govor o zunajni politiki pred plemenitaško in državno zbornico se je izjavil da Japonska ne stremi po nobeni teritorialni koristini v Kitajski ne Sibiriji, ampak pripravljeni pa so in to vedno ščititi svoje pravice in interese v teh krajih. (Kake pravice imajo v teh krajih in kdo jim jih je dal!) Omenil je tudi smer japonske politike na Kitajskem. Izjavil je, da japonski narod je najboljši prijatelj Kitajske in da vse, kar se je dosedaj še naredilo od strani Japoncev je več ali manj v korist kitajskega naroda. Nadalje je izjavil, da kitajski narod se probuja in dviga med druge civilizirane narode; k temu jim pa ne bo pomagal nihče bolj, kakor mi, ki smo njih najbližnji sosedje.

Japonski zunanji minister grof Uchida je spreten politik in zna dobro metati pesek v oči. Pomorsko sibirsko obrežje hočejo Japonci obdržati na vsak način. Tako drže v svojih imperijalističnih krempjih tudi mnogo kitajskega teritorija. In tega ne bojo spustili iz svojih krempljev, to je lahko uverjen vsak. Le moč in sila ste edini, ki bi jih potisnile odtod. Kakor se je pred zadnjo vojno šopiril po Evropi Nemeč: "Jaz sem nad vsemi in prvi", tako se danes šopiri Japonec po azijskem kontinentu.

FRANCOŠKI ADMIRAL ZAGOVARJA FRANCIJO.

Admiral De Bon, ki je došel včeraj, kot gost v Chicago, je izjavil da svet se zelo moti, ako ima današnje Francijo za militaristično državo. Mi nečemo vojno, mi hočemo ravno vojno zatreti. Mi hočemo garancijo, da vojne sploh več ne bo. Svet nas ne razume. Kajti, kakor hitro se bo Nemčija opomogla, bo skušala se maščevati nad zavezniki, kateri so v zadnji vojni branili samo svoje pravice in poštenje. Francija je preliha preveč krvi in žrtvovala preveč svojih sinov, da bi želela nove vojne. Kar ona hoče, je jamstva, da se take katastrofe ne pripete več, med civiliziranimi narodi sveta. Tako francoski admiral.

POGREB SV. OČETA SE VRŠI DANES.

Evropski kardinali hite skupaj, da se vdeleže skupno pogreba in ostanejo v Vatikanu, da izvolijo naslednika.

Rim, 26. jan. — Včeraj so cerkvene oblasti v Vatikanu uradno naznanile, da se bo vršil pogreb sv. Očeta Benedikta XV. danes 26. januarja popoldne. Telesne ostanke sv. Očeta bodo položili v grobnico sv. Petra po predpisanih pogrebnih obredih. Danes se je vršilo devet slovesnih sv. Maš za pokojnim sv. Očetom v baziliki sv. Petra v Rimu.

Velikanski obiski.

Kapelo sv. Rešnjega Telesa, kjer leži sv. Oče na mrtvaškem odru, je obiskalo v zadnjih dveh dneh nad 700,000 obiskovalcev. Večvrstna procesija vodi noč in dan k mrtvaškemu odru sv. Očeta. Nastavljenih je več sto posebnih rediteljev, ki pazijo, da obiskovalci v lepem redu korakajo v vrsti eden za drugim, proti odru.

Harding poslal sožalno brzojavko Vatikanu.

Harding je poslal uradno, kot predsednik Združenih Držav, sožalno brzojavko Vatikanu, v kateri izraža globoko sožalje cele dežele zaradi smrti sv. Očeta.

Društvo Najsv. Imena Chicaške nadškofije izraža sožalje.

Članstvo Najsvetejšega Imena, ki šteje nad 90,000 je danes poslalo svojo žalostinko papeževemu tajniku. Isto so izvršile tudi mnoge druge katoliške organizacije.

Ameriška Kardinala se podala na pot.

Kardinal O'Connell in kardinal Dougherty sta se podala na pot proti Vatikanu, da se vdeležita volitve namestnika sv. Očeta in bodočega glavarja sv. Cerkve. Kardinal O'Connell je baje naklonjen misli, da naj bi se izvolilo za bodočega glavarja sv. Cerkve kardinala Merry Del Val, ki je rodom Španec.

OBREGON ZNAL ZA ZAROTO.

Mexico City, 25. jan. — Predsednik Obregon je danes uradno izjavil pred časnikarskim poročevalci da je znal za vso zaroto, ki jo snoval general Pablo Gonzales na prošnjo newyorških mednarodnih bankirjev. Obregon vrača vso krivdo na mednarodne bankirje, da vplivajo na ameriški kongres, da ne pripozna sedajne meksikanske vlade, katera se je izkazala priljubljeno in zmožno vladati meksikanskemu narodu. Nadalje je Obregon tudi razkladal o raznih skrivnih sestankih ob meksikanski meji v Texasu, ki so jih imeli zastopniki newyorški bankirjev lanskega avgusta. Tedaj so delali načrte, kako bo Gonzales zasedel oljnat polje in istega dal za izkoriščanje tem mednarodnim krajevšem.

ZNIŽANJE PLAČ ŽELEZNIČARJEM ZNA ZANETITI STAVKO.

Železniški magnatje so se baje na vsak način odločili, da bojo znižali plače železničarjem. Posebno bo pritem znižanju prizadeto čezurno delo, ki ga morajo železničarji opravljati. V kratkem bodo obveščene vse lokalne organizacije železničarjev o načrtu, ki so ga sprejeli železniški magnatje in katerega mislijo tudi izvesti na železniških delavci. Voditelji železniških unij so ene misli in odločni, da se naj pokliče na stavko takoj vse železničarje, kakor hitro bi lastniki železnic skušali uvesti svoje načrte. Istotako pa tudi soglašajo, da se pomaga premogarjem v njihovem boju, ako jim bodo premogarski baronje skušali znižati plače.

ANGLEŽI ZAPIRAJO INDIJCE.

Calcutta, India, 25. jan. — Več kakor sto indijskih domačinov je zaprtih danes, ko so poskušali demosttirati proti Angležem. Ljudstvo je skrajno nezadovoljno proti angleški nadvladi in nasilstvu. Pričakuje se resnih posledic, ker ljudska nevolja kipi na svojem vrhuncu.

"FLU" SE POJAVLJA.

V New Yorku se je pojavilo več slučajev influenze. Zdravniški departament je danes v svojem poročilu naznanjal, da se je naznanilo v razne bolnišnice 103 slučaje influenze, za katero je nastopila pljučnica pri 102.

DENARNE POŠILJATVE

VAŠ DENAR bo na svojem mestu najhitreje, ako ga pošljete skozi naše podjetje. Dostavimo denar na najbližnjo pošto prejemnika. Izdajamo čeke v kronah in ameriških dolarjih. Pošljamo tudi potom kabla ali brzojava.

Ob izidu te številke smo računali za jugoslovanske krone:	
500 kron	\$ 2.00
1,000 kron	3.90
5,000 kron	19.00
10,000 kron	37.50

Za italijanske lire:	
50 lir	\$ 2.75
100 lir	5.00
500 lir	22.75
1000 lir	45.50

Za nakazila v ameriških dolarjih do \$50.00 računamo po \$1.00. Za večja na kazila računamo po 2. centa od vsakega dolarja. Vse pošiljatve naslovljajte na: BANČNI ODDELEK "EDINOSTI", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street Chicago, Ill.

Entered as second-class matter October 11, 1910, at the post office at Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879.

Za farmarja.

Sedanje nezdrave gospodarske razmere so jako občutno zadele pred vsem ubogega našega farmarja.

Do sedaj je bila Amerika industrijelna dežela. Tovarne so proizvajale toliko nezmerno bogastva, da se nam je zdelo, da mi farmarja niti ne potrebujemo. Vse je tišalo le v mesta in skušalo najti delo po tovarnah, po premogovnikih ali rudokopih, ali pa v trgovini.

Vendar vojska je pa pokazala, da je v Ameriki enako, kakor je v starem kraju, da je navsezadnje le samo kmet steber, pravi steber države.

Ker pa nismo bili tega prepričanja, da je kmet potreben državi, zato, se pa v Ameriki za farmarje ni dosti storilo. Pustilo se je to vprašanje popolnoma v rokah onih, katerih je tikalo. Imeli smo velikanske "farmarje", milijonarje, ki so eden n. pr. je pridelal veliko stotisoč bušelnov pšenice, drugi enako koruze, tretji je imel same krave v število po stotisoč i. t. d. Ti "farmarji" seveda niso potrebovali nikakega varstva države in nikake vladne pomoči. Bili so bogati in zato tudi močni dosti, da so dosegli take postavbe, kakoršne so hoteli, ako so jih sploh hoteli. Najljubše jim je pa bilo, da so jih vsi na miru pustili, da so delali kar so hoteli. Z raznimi trusti, ki so kupčevali z živili, so sedli skupaj in si naredili take postavbe, kakoršne so se jim najbolj dopadle in jim najbolj polnile njih žepa.

Zadnja leta se je pa gibanje med ameriškim delavstvom nagibalo na farme. Delavec je vedno bolj spoznaval, da je na vse zadnje pri vseh svojih zaslužkih, katere ima v tovarni ali v rovu, samo suženj kapitalista. Zato je začel misliti, da bi morda na vse zadnje bilo le bolje, ako gre na farmo, kjer si kupi košček zemlje, jo začne obdelovati. Res ne bo imel toliko zaslužka, pa bo sam svoj gospod na lastni zemlji, v lastnem domu, pa bodo njegovi otroci imeli saj dom. Tako so pa kakor nomadi, ki se selijo od kraja do kraja.

Zato so se zadnja leta zelo množile manjše farme. Država je to videla in je to pospeševala. Imamo postavbo takozvani "homestead" postavbo, ki jako olajša revnejšemu državljanu, da si pridobi farmo.

Toda s tem so se pa znatno spremenile razmere našega kmetijstva. Manjši farmar ne more več tekmovati z bogatim, prejšnjim milijonarskim. On si ne more delati postavb, kakor bi hotel. Tudi si ne more določevati cen, kakor so si prejšnji mogotci delali. Naenkrat je opazil, da je tudi na farmah v veljavi moč močnejšega. Posebno pa je vojska razkrila to našo rak rano. Ubogi manjši farmar je naenkrat opazil, da so živila po mestih še prav tako draga, kakor za vojskin čas, njegovi pridelki pa naenkrat nimajo prav nobene vrednosti več. Kako je to? Kje je krivda? Kdo je uzrok temu? Tako smo zadnji dve leti čuli britke tožbe tudi od naših slovenskih farmarjev.

Kriv temu je pa pred vsem kapitalizem med farmarji, to je farmarji milijonarji. Ker so ti imeli že preje zveze z kompanijami z živili, oziroma, ker so bili eno in isti z njimi, ker so skoraj iste osebe pri eni kompaniji, na farmah in pri trgovinah z živili, je šlo pred vsem naprej njih blago. Ko je mesarska kompanija n. pr. začela dobivati manj naročil, je prenehala kupovati od manjšega farmarja, ker so jo lahko dovolj zalagali bogati milijonarji s svojimi pridelki. Ko je toraj manjši farmar pripeljal svoj pridelok na trg, se je reklo, "mi ga ne potrebujemo, zato ti damo to in to ceno," in nastavili so mu ceno kakoršna so sami hoteli. Tako je bogataš farmar dobil visoko ceno za svoje izdelke, manjši jih je moral dati pa skoraj zastoj.

Toda te razmere ne smejo iti dolgo, ker bi pomenile popolni propad vseh manjših farm, kar bi bilo pa zopet na milijarde škode. Zato je vlada posegla vmes in te dni zboruje 300 zastopnikov iz vseh delov Združenih držav v Washingtonu pod predsedstvom trgovskega ministra Wallacea in skušajo najti rešitev iz nevarne situacije našega farmarja.

Predsednik Harding je nagovoril farmarje in jim obljubil vso pomoč vlade.

Da, v resnici je bil že skrajni čas, da se je začelo misliti na rešitev tega vprašanja. Upamo, da se bode našlo dovolj treznih mož, ki bodo stopili milijonarskim farmarjem na prste in naredili postavbe, po kateri se bode tudi kapitalistom med farmarji omejila njih premoč in nenasitna grabeljivost in se ščitilo pravice manjših farmarjev.

Iz slovenskih naselbin.

Racine, Wis. — Tudi pri nas v naši naselbini pridno čitamo list Edinost. Kajti list Edinost ima največ zanimivih dopisov iz različnih delov naše nove domovine, in to Slovenci radi vemo, kako se godi tudi drugim našim bratom, ki so raztreseni od Atlantika pa noter do Californijske obale.

Midva z mojim možem prav rada čitava Pavleta Zgagata. Čudiva se le, kako je to mogoče, da nekateri ga nerazumejo. Saj Pavle pa tudi nikogar ne napada po nepotrebnem. Jaz mislim, ako bi bil Pavle res tako slab človek, kakor si ga nekateri predstavljajo, bi ga gotovo uredni-

ni v takih slučajih. Udarci, ki jih ti listi objavljajo v svojih predalih proti naši duhovščini, ne padajo samo po naši katoliški duhovščini, ampak padajo tudi po naših lastnih hrbtih nas katoličanov. Istotako je z našimi listi. Mi jih podpiramo, ker vemo, da so na pravi poti nam v pouk in v korist naši stvari. In kdor tolče po naših listih, tolče tudi po nas; mi hočemo te liste, zato jih podpiramo in koncem konca, kdor sovraži to, kar je nam ljubo in kar želimo, je faktično naš sovražnik. Takega prepričanja smo midva in upava, da sva na pravem mestu. (Ko bi bili vsi katoliški Slovenci takega prepričanja, bi kmalu sovražniki zgubili svoja tla. Op. ured.)

Ko človek premišljuje razne proizvode, ki jih prinašajo razni protiverski listi, bi mislil, da so n. pr. Peter Zgaga in meteorist K. T. B. etc. pojedli vso pamet in učenost s ta veliko žlico. V resnici pa zastoj iščeš, kake prave izobrazbe v teh listih. Izobrazbe posebne najbrže še nikoli niso lastovali. Kolikor so jo pa še imeli, so jo pa napravili in zapili, ko so igrali v Ljubljani ulogo ljubljanskih srajc. Najbrže so jo zatavšali ali pa prodali pri znanih tvrdkah "Figa-Birtu", "Tišlerju" ali pa pri "Zeksarju." Kajti Trčku Zgagi se še danes pogostokrat sanja o "gulažu", ki ga je žvampal pri teh tvrdkah.

Zato Pavle le nič se ne boj, ampak le krepko priimi svojo mareljo in junaško naprej. Priloženo ti pošiljamo \$1.00 za tvoj novi "frak", pa glej, da si boš lepega izbral.

Vsem naročnikom Edinosti pa priporočava, da skušajo agitirati med svojimi prijatelji in skušajo pridobiti listu, kolikor največ mogoče novih naročnikov. Ali katoliški Slovenci v resnici ne zmorejo za en svoj lastni katoliški dnevnik? Prav lahko, samo če hočemo! Zato pa na delo, da bo Edinost čim preje zahajala dnevno v naše domove.

Pozdravljava vse katoliške Slovence širom Amerike, posebno pa Pavleta.

Maria in Ignatz Kraševetz.

(Opomba ured.: — Odkar Pavle prejema tako laskave pohvale od naših naročnikov, je postal tako "čtolc", da z nami kmalu že govoril ne bo.)

Collinwood, Ohio. — Po dolgem času se tudi jaz oglasim s par vrsticami. Razmere so pri nas kakor večinoma povsod. Brezposelnost pa še vedno najbolj napreduje. In za temu se ve kaj sledi, kjer ni dela, tudi ni jela pravi pregovor. Toda obeta se nam v tem letu boljših časov, dočesar smo po taki dolgi dobi brezposelnosti pa že tudi upravičeni, da bi se zgodilo.

No, sedaj pa še, kako se je kaj lovka sezona išla? Nič, prav nič ni bilo čuti to zimo o kakih večji akciji naših lovcev. Neddolžne živalce so gotovo vesele, da letos niso imeli teh sitnih gostov, ki jih vedno šegetajo s svojimi "šroti", kadarkoli grejo k njim na obisk.

Seveda spravili so se tudi letošnjo zimo enkrat, šli so skupno. Gre se zato, kaj so dobili. Nič drugega, kakor enega precej velikega modrega mačka so pri "cajfrali" domov v eni veliki vreči. Pa še istega so, kakor so se samo med seboj pogovarjali spesnili nekje enemu revnemu farmarju, tam daleč nekje blizu Amherstona. To je bilo pač zato, ker kamor jim je France iz Loraina sve toval so se vsuli vsi, in nobenemu ni prišlo na misel, da je France prvostvni pešec. Drugače pa je bilo z njegovimi solovci, ti so vsi eden čez drugega "jamrali": enega je zeblo, drugemu se je godila krivica v želodcu, tretji je bil zaspan itd. S tako divizijo je gotovo, da naš vojskovodja France ni bil v stanju "forrikati", zato so pa tudi nazaj z samim ubogim mačkom "pri-rakali". Je pač križ za vojskovodjo, če nima svoje armade v redu. Zaraditega in še drugih vzrokov se lahko pričakuje, da naš France v takih slučajih ne bo

več mobiliziral takih junakov pod svojo zastavo.

Še nekaj, kar je pa glavna stvar, ne smem pozabiti omeniti. Da vsak zaveden naročnik tega lista naj skuša vsaj enega ali dva nova naročnika pridobiti, da se bo naš list čim dalje bolj širil med naš narod. Potreben je za nas katoliške Slovence, tudi kateri je enkrat naročen na ta list, ne more biti več brez njega. Jaz vam pošiljam tukaj par naročnikov in tudi malo darilo za list Ave Maria. Pozdrav vsem čitateljem tega lista!

Mary S., naročnica vseh treh listov.

NAZNANILO.

Chicago, Ill. — Kakor je članstvu Slovenske Podporne Družbe sv. Mohorja že znano iz izvanredne seje, ki se je vršila 13. t. m., da se je poverilo množično društvenemu odboru, da preskrbi vse potrebno za zabavo, ki jo bo društvo priredilo v korist društvene blagajne, se je to sedaj preskrbelo. Najeli smo domačo cerkveno dvorano, kjer bomo priredili igro "Kmet Herod" dne 16. aprila, to je na Velikonočno nedeljo. Igra je zelo zanimiva in bo zelo užitna za naše občinstvo. To naznanjamo že sedaj vsem društvom, katere prosimo, da naj ne skušajo prirejati na isti dan kakih zabav, od katerih bi gotovo ne bilo dobička ne za eno ne drugo stranko. Omenim naj še, da naše društvo, ki nima še niti mesec dni, izvanredno narašča v članstvu. Prijavi v društvo v zadnjih dveh tednih pričajo,

da je društvo vzbudilo veliko zanimanje med rojaki. In ker so v našem društvu že najbolj delavni možje v naselbini, zato je lahko pričakovati še nadaljnih uspehov.

Vse ostale rojake, ki niso še pri našem društvu, pa vabimo k pristopu. Nobenemu ne bo žal, če postane član tega koristnega društva. Naši dnevi so šteti, in ne vemo ali danes ali jutri nas zgrabi nesreča ali neljuba bolezen. In v takih časih bomo hvaležni Bogu in samemu sebi, ako bomo zavarovani pri dobrih društvih za bolniško podporo. Rojaki naše društvo vas opominja in vabi, da si zaguarate podporo za slučaj bolezni. Za 50c na mesec, vam društvo nudi \$1.00 dnevne podpore v bolezni. Ali morete najti kje boljše pogoje? Glavno na kar se opozarja občinstvo je, da do prihodne seje se sprejema član v društvo pod starimi pogoji, to je, da se vas sprejme brez zdravniške preiskave. Zato ste na dobičku če pristopite sedaj. Redne mesečne seje našega društva se bodo vršile vsako prvo nedeljo v mesecu točno ob pol 2:00 uri popoldne v cerkveni dvorani sv. Štefana. Prihodnja redna seja se vrši v nedeljo 5. februarja. Ker bomo razmotrivali na tej seji o fundamentalnih stvareh našega društva, zato je vabljen sleherni član, da se te seje zagotovo udeleži. Vsak izmed nas pa naj poizkusi pridobiti za društvo vsaj enega člana, do seje. Bratje, čim več nas bo, močnejši bomo!

S bratskim pozdravom

John Jerich, tajnik.

CHICAŠKI SLOVENCİ, POZOR!

VABILO
NA IGRO

"TURŠKI KRIŽ"

— ki jo prirede —

ZDRUŽENA CHICAŠKA DRUŠTVA
V CERKVENI DVORANI
v pokritje njenih stroškov

V NEDELJO, DNE 29. JANUARJA, 1922.,
ob 2. uri popoldne in ob pol 8. uri zvečer.

PROGRAM:

1. Pozdravni nagovor.....Rev. Benvenut Winkler
2. Pesem "Zapuščena cerkva" zložil Rev. K. Klinar poje "Adrija"
3. Igra "Turški križ", spisal Rev. Dr. Janez Evangelist Krek.

OSEBE:

Uršula, verno in narodno dekle.....Miss Rose Vahtar
Mina, njena teta.....Miss Kathryn Gregorich
Meta, prijateljica.....Miss Mary Pirc
Pavel, vaški fant.....Mr. Ivo Racič
Domača dekleta {.....Miss Ana Šimec
.....Miss A. Mohar
Dihur, izdajalec.....Mr. John Sajevec
Štrigalica, potujoči krošnjar iz Ribniške doline.....Mr. J. Jerich
Juzuf-Paša,.....Mr. Silvo Hrastar
Ali.....Mr. John Prah
Mahmed } Turki.....Mr. Stan. Kozjek
Kara }.....Mr. John Kosmach ml.
Jakob, hlapec.....Mr. Joe Fajfar
1. žena.....Miss Mary Kaporc
2. žena.....Mrs. John Terselich
1. fant.....Mr. Frank Avguštin ml.
2. fant.....Mr. Joe Žabkar ml.
Starac.....Mr. Andrew Glavach
Pastir.....Mr. Viktor Mladich
Vaška dekleta {.....Miss Kristina Tič
.....Miss Palmira Janež
1. mož.....nosača.....Mr. Mike Koren
2. mož.....Mr. Joe Fajfar
Ranjenec.....Mr. John Kosmach st.

Pesmi med igro preskrbi društvo "ADRIJA" pomnoženo s člani dramatičnega odseka.

Ker je ta igra izvanredno zanimiva in podučljiva, kar potrjuje že ime pisatelja igre Rev. Dr. Janeza Evangelista Krek, ki je bil največji slovenski mož, zato se prisrčno vabi vso javnost k obilni udeležbi.

ODBOR.

Bradley, Ill. — Mrs. Mary Leulik je bila operirana. Minuli teden zapustila bolnišnico in se nahaja doma. Želimo da kmalu ozdravi.

Mr. Frank Mesec je bil minuli teden na obisku v Chicagi pri svojih sorodnikih. **Poročevalec.**

Beaulieu, Minn. — Drago uredništvo: — V prigrabu pošiljam \$... za poslani mi Koledar Ave Maria in za naročnino listov.

Le hrabro in polemično naprej, pa se bo vse doseglo! Voščec Vam naj boljši napredek, Vam udani

Rev. Roman Homar, OSB.

Chicago, Illinois. — Gospod urednik: — Podpisani tudi glasujem za Pavleta, da še ostane v Edinost. Ob enem pa darujem za Pavleta \$1.00. Vam g. urednik pa obljubim, da kolikokrat bo neki "Blis" iz naše nasebine napadel našega č. g. župnika v "Glas Naroda", toliko dolarjev bo še dobil Pavle od mene.

John Kosmach.

Chicaške novice. — Nevarno je zbolela Mrs. Jakob Bicek, enako Mrs. St. Majcen. — Obema našima dobrima farankama želimo skoraj ljubelega zdravja. — Zbolel je tudi otrok Mr. Johna Horžena.

— Pogreb naše učenjke 6. razreda Franciške Dolmović se je vršil še le v ponedeljek, ne v soboto, kakor je bilo pomotoma poročano zadnjič. Pogreba se je udeležila šolska mladina polnoštevilno in deklice družstva sv. Neže, katerega je bila članica, vse v belih oblekah. G. župnik je nagovoril članice in rekel nekako: "Bog nas ima posebno rad! Že drugo cvetko v najnežnejši mladosti je utrgal tekem enega leta iz našega Marijinega vrta. Za mesec majnik si je Marija utrgala našo rajnko Roziko Kozjek, sedaj za glavni društveni praznik svete Neže pa našo Francis Dolmović. Dasi nam je hudo, vendar se veselimo tega, ker vemo, da je sedaj naša Franciška srečna tam pri Bogu, pri Mariji in pri svoji mami. Mamica ji je umrla pred dobrimi dvema leti. Po smrti mame je odšla z očetom v stari kraj. Toda mamica je prosila za njo pri Bogu in jo je hotela imeti pri sebi, da ležita skupaj grob poleg groba. In komaj par mesecev je bila tukaj, ko jo je res nenadoma prišla bolezen in položila v grob." "Grem k mami", je rekla g. župniku, ko je lepo sprejela svete zakramente za umirajoče. — Deklice družstva sv. Neže so ji položile na krsto mesto venca bogat šopek dobrih del, svetih obhajil, rožnih vencev, sv. maš mesto brezpomembnih cvetic. Saj cvetka je bila sama lepša kakor pa najlepša lilija. Mali Franciški želimo večni mir in pokoj, žalujoči družini pa naše iskreno sožalje.

— Kakor čujemo se naša Miss Mary Gregorič v Los Angeles, Cal., prav dobro počuti in se ji zdravje hitro vrača. Njena sestra Mrs. Ferkulj se je že vrnila domov. Želimo ji, da se kmalu opomore in se vrne nazaj v nasebino.

PREKMURSKI SLOVENCİ, POZOR!

Nekaj dobrega za nase Prekmurce bo v nedelu po poldne fcerkvenoj dvorani. Bode fajna igra, alj prikazen Negdašnjega turskoga prignastva. Kak mije znano med Prekmurškimi Slovenci se malu da vidi što na taksi igra. Ali za zdaj bi pa naj raj vidu sakoga Prekmurškoga Slovenca. Tu na toj igra. In tudi femi ne bou žau zato čibus prisau. Si slobodno saki zeme sebov obroču, zlagava kadevas fkup deržau od velkoga smeha. Pa prosim sakoga Prekmurškoga Slovenca, dabi naznanu tudi svojemj sosidi. Či nema jo Edinosti, in jemi pokažite kako se godilo v slovenskoj Cerkvenoj halli. V nedelu po poldne točno ob 2. uri in zvečer ob pol osmi uri, tou bo januara 29. dneva. Zatu napuzabite na tou kade vam žau či de vam Vaš prijate pri povidavau ot ete šmesne igre ali cirkus. Za ot ne-

GOLJUF IN TAT.

"Iz Nacetove torbice."

Bilo je lepega jesenskega dne poldne. Na križišču deželne ceste sta se sešla dva popotnika oba namenjena v bližnje mesto, v katerem se je imel nastopni dan vršiti semenj. Te dva popotnika ste bila poklicu sledeča rokodelca: eden goljuf, drugi tat. Ko se snideta, vpraša goljuf tata:

"No, prijatelj po kaj si ti namenjen v mesto?"

Tat: "Grem, da si kaj nakrādem na semnju. In kaj je tvoj namen prijatelj?"

Goljuf: "Jaz pa grem, da bi katerega kaj ogoljufal v mestu."

No, potem pa lahko potujeva skupaj si bova delala družbo in krajši čas, veli tat.

Goljuf je bil bolj slabo oblečen. Njegove hlače so še bile, kakor tudi suknja, a čevlje pa je imel takšne, da ni bil skoro ne bos ne obut. Tu di klobuk je imel na sebi več lukenj, da so lasje skoraj silili na svetlo. Tat pa je bil oblečen čedno. Posebno je imel lep klobuk, ki ga je bil pred par dnevi izmaknil nekemu trgovcu na nekem semnju. Zato mu je goljuf tudi takoj skrivoma v srcu postal nevoščljiv. Začel je premišljevat kako bi tatu ogoljufal vsaj za njegov novi klobuk. Ni dolgo premišljeval in skoval si je načrt.

Ob cesti, ne daleč pred njima, ki je vodila v mesto, je stala mala obcestna krčma. Goljuf pravi: jaz sem lačen in žejen, zato pojdi z mano, dobila bova nekoliko okrepčila. Stopita v krčmo in goljuf naroči steklenico vina in dve poštene klobase. Pri svojem živahnem zanimivem pogovarjenju in slani klobasici stakmalu izpraznila prvo steklenico in goljuf je velel prinesiti še drugo na mizo. Mejtem pa stopi goljuf za krčmarjem v vežo, mu vse plača ter zraven takole naroči: da ko bo krčmar prišel s steklenico v sobo, bo on udaril s svojim raztrganim klobukom po mizi in zaklical je že plačano, tedaj pa, da naj mu krčmar pritrudi, da je že plačano.

Goljuf se vrne v sobo kakor bi se ničesar ne zgodilo. Sede prijazno za mizo in se prične zopet živahno pogovarjati z tatom. Kmalu stopi krčmar nazaj v sobo. Goljuf pa sname s svoje buče raztrgani klobuk, udari z njim po mizi in zakliče: "je že plačano!"

"Je že plačano!" se glasno odreže krčmar.

Nato spijeta še drugo steklenico vina in se odpravita dalje proti mestu. Kmalu prideta zopet do druge krčme ob isti cesti. Stopiva notri, zopet sem žejen, klobasice so bile slane in grlo hoče pomoči, se oglasi goljuf. Tat ga je pridno ubogal in mu sledil v krčmo. Zopet sta naročila steklenico vina in goljuf ga je plačal na isti način kakor v prvi krčmi. Ko se je zopet ta prizor odigral v drugi krčmi, je jel tat na tihem premišlievati, kaj in kakšno moč li mora imeti goljufov klobuk, da z njim samo udari po mizi in vse ie plačano, karkoli si naroči. Ta skrb ga je pričela tako moriti, da se je konečno odločil vprašati goljufa, kje je on ta klobuk dobil. Ker je goljufo pogovor o njegovem klobuku dal za upanje, da ima zamaknjenega tata že na vrvi, zato se je slednji takoj izjavil:

delu si zemite čas čiste siga da zeli, ali nej. Zaj nepozabite priti si naročni Edinosti in povabite svojga sosida. Tiketi so samo 50c ali jas toga nebi zamudo čibi tudi dollar terbelo dati. Zajpa bon dokoncau svojof prosnyof du nasi vrli Prekmurcov in tudi mislin da bomo Vas se vidili doli vu hali in bo saki zveseljom šo prti domi. Zajpa baj baj du videnya po igri pa nagustuvanye. Nepozabite ka bo Vam za zau spandnolo či nate to vidili esče ednok baj baj bom Vas čakau pri vrati tou bo se za cerkvene in šolske dubrote za šolu pa du nam naša deca za falila. **Andrew Glavach.**

"Prijatelj moj, vidiš ta klobuk nosisem že nad petnajst let. Podedoval sem ga po svojem stricu, ki je imel pod svojim vplivom vso naravo, on je imel neko posebno tajno moč. Lastoval je n. pr. čudovito mizo, h kateri se je samo vsedel, zapovedal mizi kaka jedila hoče in jedila so sama prihajala na mizo. Nadalje je lastoval čudoviti sod, iz katerega je sladko vince vedno teklo, kadarkoli si ga je hotel natočiti. Tudi ta-le čudoviti klobuk, s katerim je treba samo udariti po mizi in vse je plačano, karkoli se popije in poje je bil njegova last. Pri njegovi smrti uri smo bili trije bratje in vsakemu je zapustil po eno teh čudovitih stvari. Meni je zapustil ta-le klobuk. Nosisem ga že nad petnajst let in tekom tega časa sem si kupil že marsikaj za podzob in drugače in s tem klobukom sem vse plačal."

Ko je goljuf tako-le pripovedoval tatu, je slednji kar zijal samega začudenja in ni mogel si kaj, kakor vprašati, ako bi goljuf ta svoj čudoviti klobuk hotel prodati. Ko ga tat to vpraša, se goljuf nasmehne in zmaje z glavo:

"Prijatelj, nimaš takega denarja, da bi ti prodal moj klobuk."

"Zakaj ne?" ga začudeno vpraša tat.

"Iz razlogov, ki sem ti jih pravkar razložil", mu odvrne goljuf."

To je jelo tatu mikati še bolj za omenjenim klobukom in ga ponovno vpraša:

Prijatelj, poglej ta-le moj novi klobuk, ki sem ga na zadnjem semnju izmaknil nekemu trgovcu, poleg tega ti prideneš še 10 kron, ki sem jih ukradel nekemu kmetu. Vse to ti dam, ako mi daš tvoj klobuk!"

Goljuf zopet trdovratno odkima, češ, zastoj se trudiš, jaz svojega klobuka ne dam za nobeno eeno!

Bolj ko sta se približevala mestu bolj je mikal tatu goljufov klobuk. Tat stopi za bližnji obcestni grm, ter presteže svoj denar. Imel je ravnno 100 kron, katere je izmaknil dan preje nekemu kmetu. Strast do lastovanja čudovitega klobuka, ga je gnala, da je stopil za goljufo, mu ponudil ves svoj denar in svoj novi klobuk za njegov raztrgani klobuk.

(Konec prihodnjič.)

OBREKOVANJE.

Kaj lahko in hitro se uniči človekova sreča, in vendar koliko jih je, ki nimajo drugega opravila, kakor da letajo od hiše do hiše, od praga do praga in raznašajo resnične in izmišljene, lažnjive napake in slabosti svojega bližnjega. Česar ne vedo dobro, pa pridenejo in napravijo na ta način veliko hudega. Take ljudi čaka grozna odgovornost. Nezmerena žalost in bol, pogosto škoda na duši in na telesu, škoda na premoženju, nebrojne solze so posledica takega obrekovanja.

Družinske, prijateljske vezi se raztrgajo; kjer je vladal prej mir, kjer vladala ljubezen, tam se je vselil prepir, sovraštvo in želja po maščevanju. Proklet je tak obrekovalec, in božja sodba bo gotovo prišla nad njega. Kdor ne more pomagati in koristiti, ta naj tudi ne škoduje! Kdor ne more svojemu bližnjemu lajšati njegovih križev, kdor ga ne more tolažiti v njegovem trpljenju, kdor ne more spraviti sosedov, ampak še hujska in ščuva, tak je podoben krvoločnemu tigru ali pa ropariu, ki napade nič slutečo žrtev popolnoma nepričakovano.

Teško si ustanovi človek svojo srečo, kaj lahko se pa uniči. Gorje tem, ki ne pometajo pred svojim lastnim pragom, ki lahkomišljeno raznašajo napake svojega bližnjega in ga obrekujejo; zadela jih bo božja kazen, na usmiljenje božje taki ljudje ne smejo računati.

Kdor je na zemlji sejal samo sovraštvo in prepir, ta ne bo žel nebes, Bog ga ne bo hotel poznati. Dan vstajenja bo za takega človeka dan grozne sodbe.

Pometaj najprej pred svojim pragom, in če ti potem čas pripušča, potem še le skrbi, kako je drugje!

JUGOSLOVANSKE NOVICE.

Lepa svoboda v Jugoslaviji. Javana "tajnost" je, da so poštni uradi dobili "tajni" nalog, da vse sumljivo zasežejo in odpošljejo pokrajinski upravi. To je svoboda.

Za nravni prepored naroda. — V nedeljo 22. januarja 1922 je bil v Ljubljani v veliki dvorani Uniona velik shod za nravni prepored naroda. Vsi vidijo in obžalujejo, kako je po vojski nravnost globoko padla, kaka razuzdanost vlada, kako se vsekrižem odira, krađe, pleše, pijančuje, preklinja in nečistuje. Ni pa dovolj to samo obžalovati. Začeti se mora po vsej domovini vsestransko krepko in odločno delo za odpravo teh nerednosti in nerodnosti, za nravno povzdigo naroda. Dvigniti vse, ki ljudstvu dobro hočejo, k temu krepkemu delu, ta namen ima ta shod.

Uprava deželnske imovine. — Vsled naše kratkovidnosti smo izgubili avtonomno deželno upravo, katero so ostale nasledstvene države obdržale, ko so takratni vodilni krogi kratkomo razpustili deželni zbor in odbor, ter dali vladi vrhovno nadzorstvo nad premoženjem kranjske dežele, katero naj bi upravljala posebna komisija. Sedaj je storila vlada korak dalje, razpustila je to komisijo, da bo sama upravljala to premoženje. Preostaje le še zadnji korak — konfiskacija tega premoženja. To so momenti v političnem življenju, katerih bi časnkarstvo ne smelo prezreti, še manj pa politične organizacije. Po toči ne pomaga zvoniti. Kaj je z deželskim imetjem na Stajerskem in na Koroškem? Kdo ga upravlja? Kdo pobira in žviba dohodke? Napravi naj se red! (Strazha 2. jan. 1922.)

Krščanska zavest se vedno bolj kaže med našim ljudstvom. To svedoči posebno dejstvo, da po vseh župnijah nabirajo za nove zvonove. Tako so n. pr. pri Sv. Martinu pri Vurbergu v kratkem času nabrali zavedni moške nad 200.000 K za nove bronaste zvonove. V nabiranju prostovoljnih darov tekmuje staro in mlado. Slov. ljudstvo je še hvala Bogu v jedru zdravo in pošteno. Ni ga še okužil pogubonosni protikrščanski evangelij Samostojne, demokratov in rdečkarjev.

ISKRE.

Marsikak človek ne more dokazati svojega mnenja in trutve z vzroki, je pa hoce dokazati s surovostjo...

Katoliški misijonarji so bili, ki so prvi vpejali v južnu drzavan siadkorno rastino.

Katoličan se odkrije, ce gre mimo cerkve, v znamenje spustovanja pred Bogom, ki prebiva v cerkvi, kakor se odkrije ameriski drzavijan pred amerisko zastavo, ce jo nesejo mimo njega.

Nekatere ženske govore samo tedaj, kadar imajo kaj za povedati; docim nekatere biebetajo vse-eno, pa naj si že imajo kaj povedati, ali ne.

Eden izmed slavnih mož ameriške revolucije je John Barry, oče ameriške mornarice. On je bil prvi mornariški častnik, ki je imel naslov "commodore." Ko mu je Lord Howe obljubil 150.000 gvinej in mesto admirala, če stopi na stran Anglije, je rekel Barry: "Ne denar, ne poveljstvo nad celim angleškim brodomem me ne bota ločila od pravične ameriške stvari." Barry je bil odkritosrčen, pobožen, resnično praktičen katoličan. Vse svoje premoženje je zapustil katoliški sirotišnici v Philadelphia, Pa. Pokopan je v ravnem mestu na pokopališču sv. Jožefa.

Dasi pripisujejo ustanovitev Rudečega Križa Clari Barton, je dejansveno ustanovnik sv. Kamil de Lel-

lis. Pred njegovim rojstvom je videla njegova mati v sanjah na sinovih prsih rudeč križ, spremljala ga je množica mož, nosečih isto znamenje. Prestrašena je vprašala spovednika, kaj to pomeni; odgovoril ji je, da bo njen otrok storil veliko za sv. cerkev. Ko je Kamil odrasel in videl, kako mnogokrat ravna jo bolniki in reveži, je ustanovil družbo bolniških strežnic in hodil od bolnišnice do bolnišnice, da celo na bojišča, da bi pomagal ranjencem in umirajočim. Znamenje, katero so on in strežnice nosile, je bil rudeč križ, in to je pravzaprav pričetek Rudečega Križa.

Slavni angleški pisatelj Marshall pripoveduje, da je nekoč na svojih potovanjih obiskal tudi katoliško šolo s prijateljem, ki je bil član angleškega parlamenta. Spraševal je otroke, med drugim je vprašal neko deklico, zakaj se cerkev imenuje katoliška? Deklica je rekla, da zato, ker je razširjena po vsem svetu. "Če je to tako, bi morali krivoverstvo tudi imenovati katoliško", je rekel Marshall. "Nikakor ne", odgovorila je deklica; "kajti katoliška vera je povsod enaka in ravno ista, kriva vera je pa povsod drugačna."

Pri blaženem Filipu Henriku pritoževala se je nekoč ženska radi svojega hudega moža in ga vprašala, kaj naj stori. In Filip ji je rekel: "Pojdi domu, bodi dobra z možem, pa bo tudi mož dober s teboj!" — In sv. Francišek Saleški je rekel neki ženi: "Govori večkrat s svojim možem o Bogu, še večkrat pa z Bogom o tvojem možu, to je moli za njega!" Koliko pa je takih žen na svetu, ki molijo za svoje može?

Ne velikost in slava del, ampak namen pri teh delih bo poplačan v večnosti. "Prijatelj moj", rekel je redovnik — duhoven bratu lajliku, "na dan sodbe bodo moje knjige ravnno toliko vredne kakor tvoja metla. In če si imel ti čistejši namen pri pometanju, kakor sem ga imel jaz pri pisanju knjig, boš ti v nebesih precej nad menoj povišan."

DR. JAMES W. MALLY.
SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK
Uradne ure:
od 9:00 do 12:00 in 1:00 do 5:00;
zvečer od 6:00 do 8:00.
V nedeljo od 10:00 do 12:00.
Phones:
Randolf 3711 — Office.
Princ. 1274 L — Office.
Randolf 1807 W — Res.
6127 St. Clair ave., Cleveland, O.

J. KOSMACH.
104 1/2 W. 24th St., Chicago, Ill.
Kojakom se pripravim pri nakupu raznih
BARV, VARNISEV, ZELEDZJA, ALJUCAVNIC IN STEKLA.
Preznanem darvanje nis zunan in znotraj, pukiadam stenski papir.
Najboljše celo, nanizje cene.
Kojaki obrnite se vselej na svojega rojakal

NAROCNIKI "EDINOSTI" POZOR!
Prosimo vse nase naročnike, da v slučaju presentve nam takoj naznamo svoj novi naslov. Poleg novega posijte nam tudi svoj stari naslov, stem nam prihranite mnogo nepotrebnega dela.
Mi želimo vsakemu naročniku dostaviti vsako številko nasega lista. Velikokrat se pa kdo oglasi, cez mesec dni po svoji preselitvi in se pritožuje da lista ni dobival in seveda pri tem pozabi, da nam ni naznanil svojega novega naslova. Zato je važno za nas i vas, da nam takoj naznanite svoj novi naslov, kadar se preselite in vam bomo dostavili vsako številko nasega lista.
Uprava "Edinosti."

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

"Nemogoča je toraj trditi, da bi bile vse moči in vzroki le posledica ravno tako številnih že poprej obstoječih sil. Edina razvezava vozla obstoji v tem, ako priznamo prvo, prvotno moč, ki je zedinjenje in vzrok vseh drugih sil in ki neizmerno in nerazumljivo nadkriljuje vse druge sile — vse drugače se in v neskončno višji stopinji, kakor bi tudi bile n. pr. vse podrejene sile skupaj veliko močnejši, kakor ena sama izmed njih. Še več. Ta pramoč mora biti v popolnem nasprotju z vsemi združenimi silami v toliko, koliko mora biti sama večna, brez predhodnice, brez začetka in brez konca, vseobsegajoča, uzvišena nad čas in prostor, edina postavna gospa nad milijoni sužnjev — ki vlada sama sebe in daje vsem drugim zakone, ki jih ne morejo prestopiti. To je moč ali sila bez katere bi ne bilo nobene druge, to je bitje, ki je bilo vzrok vseh drugih, to mora biti On, edini, večni vsemogočni Bog, ki v resnici živi, čegar podnožje, čegar ogledalo, čegar palača je to vesoljstvo! S tem, o imperator, upam, da sem ti dal zaželjeni dokaz na prvo točko."

Vsi so trenotek strmeli nad temi navdušenimi, a premišljeno govornimi besedami. Nato je pa nastalo burno ploskanje zaradi zgovornosti mladega Atenjana.

"To je jasno, kakor solnčna luč, moj Dionizij", reče nek glas poln navdušenja.

Vsi so se ozrli proti smeri, odkoder je glas prihajal. Germanik, ki se je tudi ozrl, zagleda takoj za seboj od navdušenja in zadrege žareče lice našega Pavla in se mu prijazno nasmehlja.

"V resnici", pravi Avgust zamišljeno, "česarvno je tvoje dokazovanje nekako čudno in novo, vendar ga ne morem drugače imenovati, kakor dokaz."

"Ako je tako", zakliče Strabo zemljepisec, "kaj si more misliti to najvišje bitje — recimo, da je — o tem svetu, s katerim je v tako tesni zvezi, pa je vendar nanj popolnoma pozabilo, da, po pravici lahko rečemo, da ni o njem nikdar niti ničesar vedelo."

"Tvoja logika, moj Atenjan", nadaljuje Avgust, "tvoja logika ima v resnici z Platonom malo skupnega. Plato je za nas Rimljane pretemen, on je dlakocepec."

"Tako je", odgovori Dionizij, "in zraven tega za večino preozkosrčen in dvomljiv. Občudujem njegov duh, ali mnogo njegovih naziranj nisem mogel sprejeti."

"Kateri šoli pripadaš?"

"Nikar ne misli, da sem domišljav, o uzvišeni", je govoril zarudel po-
možnejši učenec sv. Pavla, "jaz ne pripadam nobeni šoli. Ravno kar si slišal
mojo veroizpoved. Ne da bi se povzdigoval nad učeni in častiljivimi
možmi, tudi ne zato, da bi izzival prazna prerakanja, sem to govoril iz
svojega živega prepričanja, ki se oslanja še na marsikateri dokaz. Ako
mi dovoliš, navedem še enega. Ta je lahko razumljiv in zadovoljiv. Ka-
kor zvezda na nočnem nebu odseva v morju, tako se mi zdi, nosi naš duh
podoba najvišjega bitja v sebi. Kolikor bolj mirna je voda morja, toliko
točnejša je podoba zvezde in kolikor nemirnejša je površina vode, toliko
nejasnejši in pomanjkljivejši je zvezdin odsev. Zvezda ostane vedno ista
in njena krivda ni, ako je podoba nejasna. Ravno tako odseva često po-
manjkljivo, da, večkrat komaj zapazljivo v mislečem delu našega bitja
drugo bitje, ki mora biti neizmerno močnejše od nas in sicer iz treh vzrok-
ov. Vsi smo namreč prepričani o naslednjih treh resnicah. Prvič: za-
čeli smo biti, nismo od vekomaj; drugič: nismo ustvarili sami sebe, po-
sebnost ne misleči del; in tretjič: kakor ne moremo ustvariti svojega du-
ha, moremo ustvariti še manj drugega duha. Če bi se bili mogli sami u-
stvariti, bi bili to napravili kolikor mogoče poprej, t. j. mi bi bili to že od
večnosti storili, ker mora biti življenje za tistega, ki si ga more dati sam,
njegov življenjski namen. Tega pa nismo storili, ker nismo mogli. Ne-
kdo drug nas je moral ustvariti in sicer takrat, kadar se je njemu ljubilo.
Pri stvarjenju nam je pa moral dati nekaj njemu podobnega, nekaj, kar
spominja nanj, vtisniti nam je moral svojo podobo, nekaj v čemur on sam
odseva. Zakaj si moremo misliti najvišje, večno bitje? Vendar le zaradi
tega, ker je. Ideja sama ne zahteva samo mogočnosti, ampak tudi po-
trebo takega bitja, ker nam je edini on mogel to idejo, ta pojem utisniti
v srce. Na vsak način pa zastaja naša predstava daleč za predmetom.
Razen našega duha mora namreč biti še veliko večje bitje ko največje, ka-
terega si moremo sploh predstavljati, ker je brez mej. Svinec, katerega
topiš v topilnici ne more imeti večjega obsega, kakor topilnica sama. In
nadalje: nihče ne more trditi, da je uzvišeno in smešno eno in isto, da se
da med-seboj zamenjati. Če bi pa toraj takega absolutno popolnega, vse-
mogočnega bitja sploh ne bilo, predočevala bi naša misel o takem bitju
namestu najvišje stopinje uzvišenosti, do katere morejo poleteti naše mi-
sli, najnižjo stopinjo smešnosti, do katere sploh more pasti."

"Ali hočeš morda s tem pri nas upeljati nauk, da karkoli je uzvišene-
ga, je tudi resnično?" vpraša Afer s porednim nesmehom.

"Kaj takega ni moj zaključek, ampak da smešno ne more biti ob
enem tudi uzvišeno."

"Prav dobro!" opomni Haterij. "Pa, ali nas nisi privedel popolnoma
blizu neke druge misli?"

"Seveda, ali ako to misel nadalje zasledujem, me boste morda obdol-
žili dlakocepstva in zvijaštva — posebno še, ker sem Grk."

"Skušali ti bomo slediti", pravi Germanik. "Grška je zmagala že več
kakor enega svojega zmagovalca."

Slovesna tihota je nastala po teh besedah. Tiberij je prebadal z bes-
nimi pogledi svojega sestranca in si je grizel ustnici, da bi ostal miren.

Plancina, soproga Gneja Pizona ga je ostro opazovala, potem pa za-
klicala: "Zmogala, hoče cesar reči!"

Germanik ponosno dvigne glavo in opomni smehljaje: "Jutri odpo-
tujejo moje legije proti severu, tu se bo pokazalo, ali smo še stari Rim-
ljani, ali ne. Kaj ne, Kerija? Kakšno je tvoje nadaljno izvajanje, Dio-
nizij?"

"Ker toraj tam, kjer so večja in manjša bitja mora biti eno največje,
lahko poskusimo vsi, zamisliti si pojem o njem. Seveda mora ta pojem
zaostati daleč za resnično veličino. Ravno ker je to bitje prva sila od
katere izhajajo vse druge sile vesoljstva z našo dušo vred, ne more v na-
sem duhu postati noben večji pojem, kakor je ona sila, ki je ta duh napra-
vila. Kaj se pa to pravi: imeti pojem? Pojem imeti o čem se pravi, biti
gotov dotične stvari, kakor je že narava pojma samega. Pojem, n. pr.
biti ne gotov kakšne stvari se pravi, spoznati to stvar kakor negotovo. I-
meti pojem potrebe kakšne stvari se pravi, gotov biti, ne samo da stvar

je, ampak da celo mora biti. Ker nekaj, kar bi bilo ob enem potrebno in
česar ne bi bilo, si ne moremo niti misliti, ker eno svojstvo nujno drugo
izključuje. Ni pa nobenega drugega bitja, o katerem postane pojem ab-
solutne potrebe v nas ložje, kakor to prvo, najvišje, neprimerljivo bitje,
ki je ravno pred nami, ki nas je ustvarilo in usadilo v nas pojem o samem
sebi. Mogoče stvari si namreč mislimo ko mogoče, ali pa ko resnične, —
kakor obstoječe, ali take, ki imajo možnost postati. To najvišje bitje edi-
no si mislimo ko potrebno, toraj nujno je. Zadnji vzrok naše vere v tega
Boga ni toraj toliko njegova resnična bitnost, kakor velikobolj popolna
nemožnost, da ne bi bil."

"Kaj je pa z domišljivo pesnikov?" vpraša Domicij Afer porogljivo;
"ali so vse njih podobe, ker so pojmi rojeni v človeških možganih, tudi
resnica?"

Vsak pričujočih je dobro spoznal namen tega vprašanja, s katerim
je upal Tiberijev ljubljenc njemu ugoditi. Sploh je pa bil to njegov prvi
napor, s katerim je poskušal rešiti čast Rima — a bil je tudi zadnji.
Srečal je marsikateri karajoči pogled, večina jih je pa napeto gledala na
borivca duha.

**AMERIŠKI SLOVENCİ PODP-
RAJTE SVOJE PODJETJE
KATERO EDINO SE
BORI ZA VAŠE IN-
TERESE!**

ŠIRITE LIST "E D I N O S T"

NAZNANILO.

Prejeli smo novo zalogo knjig
SPOLNUJ ZAPOVEDI

katero je spisal Rev. Franc Bernik,
župnik v Domžalah. Knjiga je lepe
in podučne vsebine obsegajoča 391
strani in jo toplo priporočamo roj-
kom. Knjigo dobite po izvanredno
nizki ceni za 50c.

Pišite na:

EDINOST,
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

FARMA NA PRODAJ

Prodam dobro urejeno farmo za
zelo nizko ceno, ker sem primoran
odpotovati v staro domovino. To je
izvanredna prilika za vsakega, ki si
želi na farmo in samostojno življe-
nje. Za nadaljna pojasnila pišite
lastniku:

IVAN MARIČIČ,
Box 68, Benoit, Wis.

SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUŠTVO

"LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cle-
veland, Ohio. — Predsednik: Anton Gr-
dina, 1053 E. 62nd St. — Pevovodja in
podpredsednik: Matej Holmar, 6211 Glass
ave. — Tajnik: Ig. Zupančič, 955 Addi-
son Rd. — Blagajnik: Frank Matjašič,
6526 Schaifer ave. — Kolektor Ant. Smo-
lič, 6411 Varian ave.

Pevske vaje so v torek, četrtek in so-
boto ob pol 8 uri zvečer.

Seje vsak prvi torek v mesecu v stari
šoli sv. Vida.

OGLASI V "EDINOSTI" SO
NAJCENEJŠI.

KOLEDAR AVE MARIA za leto 1922.

Je krasna knjiga, obse-
gajoča 224 strani. Poučni
članki, povesti in poročila
iz raznih naselbin kakor
tudi številne slike krasijo
delo. Koledar Ave Maria
stane s poštnino samo 60c,
za v stari kraj 75c.

Koledar dobite pri k kal-
nemu zastopniku ali pa pi-
šite na:

"Edinost,"
1849 W. 22 Street,
Chicago, Ill.

POZOR IGRALCI HARMONIK

Izdelujem slovenske, nemške in
kromatične harmonike, enako kakor
si kdo želi. Popraviljam vsakovrst-
ne harmonike, delo garantiram, ceče
so zmerne. Pišite po naš cenik. Se
priporočam rojakom širom Amerike
za naročila. S spoštovanjem

ANTON MERVAR,
6921 St. Clair Av., Cleveland, O.

GOSPODINJA

PREMIŠLJUJE TRIKRAT NA DAN.

Premišljuje: kaj bo pripravila za zajutrek, za kosilo in
večerjo. Najbolj jo pa teži to, kje si bo kupila potrebne stvari
za jedila. Odgovor na to je ta: V vaši sredini je "Slovenska
mesnica!"

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd Street Chicago, Ill.

Phone: Canal 6319.

Pri njemu se dobi vedno najboljšje vsak dan sveže meso, suho
po domačem načinu prekajeno meso in prave domače
"Kranjske klobase", doma narejene po slov. receptu.
Gospodinje zapomnite si to!

Ako hočete imeti dobro obuvalo tedaj pojdite v prodajal-
no Mr. Suhadolnik in ga boste dobili.

Frank Suhadolnik.

NAJVEČJA SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI

6107 St. Clair avenue, Cleveland, Ohio.

Mr. Suhadolnik je tudi zastopnik listov "Edinost", "Ave Maria" in
"Glasnika Presv. Srca Jezusovega." On ima tudi vedno v zalogi naše
vsakovrstne molitvenike in druge knjige. Pri njemu si lahko tudi
kupite letošnji "Koledar Ave Maria", ki je letos eden izmed najbolj
zanimivih slovenskih koledarjev v Ameriki. Za vse ki je v zvezi z
našimi listi se obrnite na njega in on vas bo vsestransko postregel.

Pripravite se za neodvisnost!

Začnite se sedaj pripravljati na denarno ne-
odvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni od-
delek v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale
lepe priliko in vspeh. Ko boste imeli denar na
banki, boste čutili v sebi moč za napredek in posta-
li boste samozavedni.

Conservativna in varna banka. Ima vse ban-
čne zmožnosti. Bančna moč nad dvanajst milijo-
nov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med de-
veto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta ban-
ka odprta ob pondelkih in sobotah do pol devetih
zvečer.

Varna banka, kamor na-
ligate svoj denar.